

Kontra Ferenc

Vándorok

Egy furcsa, hosszú fekete kocsi haladt az úton. Ilyent még sohasem láttak erre felé. Négy ló húzta, egy óriás hintóra hasonlított az eleje, két esőkabátos férfi ült a bakon. Ezt követte a hatalmas, hosszú faláda hat keréken, az oldalán három-három ablakkal, hátul pedig egy keskeny ajtóval. Mintha egy mozgó faház robogott volna előre az úton, rácsos ablakaiból kifelé kandikáló fejek sziluetjét lehetett kivenni. Talán a fekete gólyákat nézték, a madarak térdig a rét lápos vizében álltak. Egy öklömnyi zöld békát emelt egyikük a magasba, a kalimpáló lábakkal máris a magasba röppent, hogy a zsákmánnyal visszatérjen fiókáihoz a fészkébe.

A robogó jármű utasai réti sasokat is láthattak, azok éppenséggel az utat kémlelték, a biztos táplálékforrást, mert ahol út van, ott mindig történik valami. Biztos vadásztér, ahol le lehet csapni a rágcsálókra, azt hiszik a szerencsétlenek, hogy csak úgy átrohannak, de már félúton a tápláléklánc végére érnek.

Egyszerre dobant a lovak patája a szikes úton, még a fél ekesarknyira hajlongó répaegyelő napszámosok is felkapták rá a fejüket.

Megjött az Öreg?

A közeledés zaja úgy hallatszott, mint a különvonaté, amely mindig rapszodikusán érkezett. És ezek a lovak már annyira összeszoktak, hogy távolról a fejük mozgása is teljesen egyforma volt. A sebesség pedig állandó maradt, nem gyorsítottak és nem is lassítottak, a töltés útja nyílegyenesen vezetett az erdő felé.

Az erdőből nem fokozatosan lett erdő, hanem mintha egy magas kerítéssel, a tetején szögesdróttal, egyszerűen kettészelték volna a tájat. Idekint még hatalmas volt a belátható táj a távoli falvak tornyaival, gyümölcsfák kisebb csoportjaival, a búza- és kukoricaföldek váltakozásával, de az oszlopokon végigfeszített szigorú drótokon sem ember, sem állat nem juthatott keresztül, és odabent sűrű bokrok tapadtak a kerítéshez, a fák pedig sötét sátrat alkottak a magasban.

Ahogy megálltak, a porfelhő eljük szaladt. Úgy álltak percekig, mintha köd termett volna körülöttük, megszokták már, vártak, amíg elül. Addigra a széles kapu előtt megjelent az erdész is, csak állt mozdulatlanul, szerepéhez illően barátságtalanul, katonásan, puskával a hátán. Nem kérdezett semmit, nem köszönt előre, megvárta, amíg a jövevények lekászálódnak a bakról.

Az Öreg hívott bennünket, nyissa ki a kaput.

Azt bárki mondhatja.

A két ember a kocsiról összenézett, nem ilyen fogadtatásra számítottak.

Jól van. A kalapos hajtó előhúzott egy levelet a zsebéből. Olvassa el.

Az erdész széthajtotta a papírt, és úgy olvasta végig, hogy közben a szája is mozgott.

Értem. Megfordult, és kinyitotta az öklömnyi sarokvasakon nyugvó kovácsoltvas kapu mindkét szárnyát.

Úristen, förmedt rá a hajtó, ettől a nyikorgástól még a lovak is elvesztik a halásukat, nem mernek elindulni.

Az út megszakítás nélkül, nyílegyenesen folytatódott tovább, csak hűvösebb lett. Erdei tisztások apró távoli foltjai a sok vadászlessel megmutatták, hogy mennyire sűrű az erdő. A lombok tépett szélein alig szűrődött át a nyári nap. Azt is észrevették, hogy nem csak úgy maguktól nőttek, a legvénebb fák is sorfalat alkottak az út mentén, beljebb fiatal tölgyek álltak, és sok volt a vadaknak ültetett galagonya, vadalma és szelíd gesztenye. Egy vén gyertyán lombkunyhójából mókus dugta ki a fejét. Lent, a fa körül egy törpe rózsabokrot kergetett, amikor már éppen elérte, a bokor alaposan összeszurkálta.

Félórányit haladtak befelé az úton, mire elérték az erdészlakot. Ez lehetett a vidék legmagasabb pontja, nem véletlenül építették ide. Ahogy ott állt a domb tetején, szinte kastélynak tűnt. Az erkélyszerű kiszögelléséről rá lehetett látni az egész erdőre, azon túl a vízililiomoktól sárgálló lápos rétre, a sásszigetekre, a kormoránok csupaszra fosott fáira, melyek a savas látától pusztultak el és váltak a ragadozó madarak fehér bástyáivá.

A hajtó a kocsi hátuljához ment és lehajtotta a lépcsőt. Olyan volt, mint egy létra, csak éppen a fokai voltak szélesek, hogy kényelmesen lehessen lejönni rajta. Az ajtóban előbb egy kopaszodó, lobogó hajú ősz úriember jelent meg. Viseltes bársonymellényben volt, és hunyorogva lépegetett le, aztán megmozgatta a tagjait, mintha hosszú börtönbüntetését töltötte volna, és most ismerkedne a szabadsággal. Körbejárta a tisztást, és egy karóval megjelölte azt a helyet, ahova a kocsinak állnia kell. A nyomaték kedvéért a mutatóujjával is oda mutogatott, mintha egy centivel sem lehetne eltérni, a hajtónak éppen oda kellett irányítania a lovakat. Csak akkor szállhattak ki a többiek, amikor a kocsi már a végleges helyén állt.

A vörös díva a tisztás közepére sietett, kialvatlan arcát a fény felé fordította, köntösét széttárta, mintha reflektorfényben állna, és a nap is úgy mozogná az égen, ahogyan ő irányítja, mint aki hagyja, hogy végigjárja a forróság, végre felélessze a nap melege, és a mozdulatlan szoborból percek alatt forgószerű lett, aki képes egy ládából percek alatt kirámolni, aki utasításokat ad, torkának mély hangjaiból trillázás lesz, amitől a tölgyek rigói is elnémulnak.

Az inas és a hajtó belülről kihúzgálták a rögzítő vasakat és a kocsi tisztásra néző falát lehajtották. Egyetlen mozdulattal szabadtéri színpadot teremtettek. A lehajtott fal eltakarta a kerekeket, láthatóvá tette a belső teret, amelyben a rögzített bútorok úgy álltak – szekrények, velencei tükrök, zsámolyok, függönyök és a csillár –, mintha egy ünnepélyes nappaliba nyerne betekintést, aki éppen ide érkezik.

Az erdész éppen ekkor ért oda a lován. A lak lépcsőkörlátjához kötötte. Megpaskolta, hogy maradjon nyugodtan. Az almásderes idegesen rángatta az orrát, bántották a harsány, ismeretlen illatok meg a ricsaj.

Nem mondom, megadják a módját az utazásnak. Micsoda fotelek! Biztosan kényelmesebb, mintha a pléhkecske fapadosán jöttek volna.

Mester, a lovakat kössük az istállóba?

Micsoda, Mester? Minek a mestere?

Itt leszünk egy darabig, meg fogja tudni.

Akkor megmutatom, hol lesznek elszállásolva.

Hogy hol fogunk lakni, emelte fel a hangját a díva, aki már lépkedett is felfelé a kőlépcsőn az erdészlak oldalában két aranyfogantyús kalapdobozával.

Nem, asszonyom, nem arra. Hátul lesz a bejárat, a vadászlak alatti cselédszobák üresek.

A pincében? Akkor inkább a kocsin alszom, ott legalább van kényelmes kanapé.

Már hogy lenne itt pince? Elöntené a talajvíz, a tisztáson még a tavasszal is állt a víz. Abból legalább van bőven, és tiszta. Mosdáshoz csak le kell menni a rétre. Ússzanak egyet.

Mi itt vendégek vagyunk, szögezte le a Mester.

Közben fenyegető kört alkottak a vendégek az erdész körül.

Az erdésznek körbejárt a tekintete az arcokon, megszámlolta őket, heten voltak, három nő és négy férfi.

A hetes szám mifelénk nem hoz szerencsét.

Nekünk eddig szerencsét hozott, mondta a lány, akinek eddig a hangját sem lehetett hallani.

Elég soványka, és nagyon sápadt is, szegénykém, mondta az erdész. Lent, a cölöpök alatt van egy konyha is, találnak ott ennivalót.

Olyan észrevétlenül alakultak át szakácsnővé, hajtóból szerelővé, utasból favágóvá, hogy az erdész egyszeriben feleslegesnek érezte magát. A nevüket sem kérdezte meg. Fogta a lovát és magukra hagyta őket.

Csillagvirág, neked el kell varázsolnod a közönséget. Tudom, hogy nem vagy szégyenlős, de azért a vendéghaj jótekonnyan takarja majd, aminek nem szabad látszania. Csak sejthetik, de nem láthatják. Szeretnének ugyan mindent látni, de alig várnák, hogy botrányt csináljanak. Éppen a határán leszünk annak, amit még megteszünk, de már nem lenne szabad.

Jól van, megyek, és tanulom a szövegemet.

A Mester odament Valentinóhoz, és utasításokat adott neki, hogyan csábítsa el úgy a gazdag hölgyeket, hogy a vadászok mégse lőjék agyon.

Az Isten áldjon meg, Lajoska, vidd a napról a kannákat, hőre tágul bennük a szesz. Itt robbannak fel a napon!

Jól van, jól van, mondta az inas, aki az előadott darabokban is ugyanezt a szerepkört töltötte be: a cselédet, a jobbágyot, a rabszolgát, a pincért, a komornyikot, a sírásót – el sem kellett játszania, csak ruhát cserélt. Nem is kellett a szöveget bemagolnia, inkább hozzá igazodtak. Csak a dívát zavarta, hogy nem tud belépni, mert sosem voltak végszavai. Akkor jutott szóhoz a másik, ha elhallgatott.

Mégiscsak borzasztó, hogy ennyire buta. Egy egész dráma azon bukik meg, hogy csak beszél összevissza.

De legalább természetes, mondta csípősen a Mester.

A hajtóra kevés szöveg, de fontos szerep jutott. Olyan szerepei voltak, melyet erőt sugároztak. Igazából a fizikai képességei miatt került a csapatba. Erős volt, akár a bivaly, segítség nélkül lepakolta a ketreceket, a hajóköffereket, átcsavarozta a díszleteket.

A Mester másnap reggel már eligazítást tartott. Azzal kezdte, hogy elébe kell menni a közönség elvárásainak. Meg kell őket lepni. Az erdész már úgyis mindent elmesélt részletesen, hogy milyen a színpad, milyen bútorok között játszódik a darab. Tudni fogják előre, hogy miféle félreértéses komédiának lehetnek szemtanúi. Jön az Öreg a családjával és a meghívott vendégekkel, és elfoglalják a vadászlak mindkét szintjét. Azt gondolják, hogy majd sűrű sorokban, mint valami páholyból, az erdészlak erkélyéről nézik végig a kosztümös előadást, amit a szabadtéri színpadunkon adunk elő. Még egy nyári zápor sem szólhatna bele, hiszen fedett a színpad. Valami vidám darabra számítanak, felszarvazott férjjel, fiatal szerelmesekkel, sok nevetéssel, ami aztán reggelig tartó tivornyává fajul, bográcsokban rotyogó ételekkel, sok borral és másnapos hajnallal.

A Mester itt felemelt ujjal hatásszünetet tartott.

De nem így lesz, egyáltalán nem így lesz. Semmi nem úgy történik majd, ahogy gondolják. A díszletek maradnak a helyükön, a negyedik falat felhajtjuk, bezár a bazár. A darab másutt játszódik. Lent a parton. A közönség szétszóródik, rengeteg a kivágott fűzfa, majd elhelyezkednek a rönkökön. Megvárjuk, amíg besötétedik.

Micsoda, díszletek nélkül játszunk? Akkor hol öltözöm át? Talán egy bokorban, sipítozott a díva.

Ennél fontosabbak a művészeti szempontok, drágaságom! A tó tele van vadkacsákkal, vadlibákkal, szürke gémekekkel, ezek a költőhelyükön maradnak. Az alacsony vízben felállított fáklyák elvakítják a madarakat, úgy maradnak a sáson, az ágakon, mint a kitömött állatok. A fényre előmászhatnak a teknősök. És a rét éjszakai hangjai a békakóruossal olyan mitikus légkört teremtenek, mintha térben és időben valóban nagyon messze kerültünk volna. A furcsa helyzet a közönségnek a saját réjtjét is új fényben mutatja meg, a végtelenbe nyúló fényekkel, a sásszigettel, mintha először látnák.

Másnap reggel Valentino a vaságyra panaszkodott, hogy mennyire kényelmetlen. Ráadásul a másik ágyon a hajtó egész éjszaka horkolt, csikorgatta a fogát. A díva nem volt hajlandó kiköltözni a szabadtéri színpadról, magára húzta a kockás pokrócot a kanapén, és fel sem kelt, amíg az inas meg nem jelent a tisztáson a rántottával. Felvitte a lépcsőn a tálcát a művésznőnek. Lolita, a szakácsnő elő sem jött egész nap a konyhából.

Holnaptól a vízben próbálunk, jelentette be váratlanul a Mester.

Fényes nappal, kérdezték kórusban.

Nem tudok úszni, nyavalygott a díva.

Te leszel az egyetlen szereplő, aki a parton marad. De a víz egyébként egészen a sásszigetig csak hasig ér, nem kell a fulladástól félni.

És majd idejönnek bámészkodni, vetette közbe Csillagvirág.

Én mondom nektek, csak a vezérhal lesz ott. Rajta kívül egy teremtett lélek sem.

Az meg kicsoda, kérdezte Lolita.

Egy hal, majd megfózzuk vacsorára, kongatta meg a bográcsot a hajtó.

A vezérhalat, azt meg nem fogja senki, mondta a Mester. Azt nagy ritkaság megfogni. Ravaszabb, erősebb, mint a többi. Vezeti, húzza maga után a csoportot. Hogy hány éves lehet a vezérhal? Az leolvasható a pikkelyekről. Mint a fatörzsön az évgyűrűk, olyan gyűrűk vannak a pikkelyeken is. Ahány kör, annyi esztendő. Csak hát ki kerül olyan közel hozzá, karnyújtásnyira, hogy leolvassa.

No, ebből elég volt, én mondom a szerepemet. Pallasz Athéné vagyok, a bátor férfiak védelmezője, aki nyomon követte a diadalmas Perszeusz útját, és azt mondom neki, hogy bátor vagy Perszeusz, de ez nem elég. Fogadd meg a tanácsomat: ha épségben, egészségben akarsz hazatérni szeretteidhez, nem szabad ránézned a gorgókra, mert kővé dermedt a tekintetük. De ha nem látod Medúszát, nem is tudsz megküzdeni vele. Egy rézpajzsot adok neked. Úgy ragyog, akár a tükör. Ha belenézel, szemmel tarthatod a gorgókat, mert a tükörképük nem tesz kárt benned. De ez még nem minden. Közönséges karddal nem vághatod le Medúszs fejét, fogd Hermész varázserejű kardját. De még ez sem elég, meg kell szerezned az erdő nimfájától a szárnyas sarut, a varázstarisznyát meg a láthatatlanná tevő sisakot. Csak három vénasszony mondhatja meg neked, hol találsz a nimfát. Gyere, megmutatom a vénasszonyokhoz vezető utat.

Most jössz be a képbe, Valentino, pontosabban mindig is itt álltál, csak eddig eltakart a sötétség, de ettől kezdve már lát a közönség, ahogy megkapod a pajzsot, kilépsz a fáklyafénybe. Pallasz Athéné jóvoltából majd eltakarod vele magad, és meg ne feledkezz róla, hogy meztelen vagy, igazi görög félisten. Mondj köszönetet az istennőnek a fényes pajzsért meg a sarlóért, és indulj el a vízben a cölöpökön álló halászviskó felé. Abban már nagy lesz a ricsaj, a három vénasszony, a gorgók testvérei veszekednek. Csillagvirág, Lolita meg az inas sziluettje lesz itt látható, hátulról megvilágítva, ócska, szakadt göncökben, mint egy árnyjátékban, az a lényeg, hogy három tébolyult öregasszony egymás szavába vágva marakodjon, ide nem is kell szöveget tanulnotok, csak rögtönöztek. Perszeusz majd elmondja, hogy hármuknak összesen egyetlen szeme van csupán, amelyet felváltva használnak, és nem tudnak megegyezni abban, hogy kié legyen. Alighogy az egyik magához veszi a szemet, és körülnéz vele, máris ráveti magát a másik, mert ő is látni akar. Ezt el kell játszani, gesztikulálni, mint a némafilmben. Mihelyt a másik vénasszonyhoz került a szem, mindjárt elveszi tőle a harmadik.

Csapj a pajzsodra, Perszeusz, szól, mint a gong. Ettől a hangtól ti hárman némuljatok el.

Csillagvirág rekedt hangján megkérdi, hogy ki vagy.

Egyikük sem láthat, tehát hunyorogjatok, mert nincsen szemetek.

Gyerünk, mondd meg nekik, hogy ki vagy.

Erre, Lolita, gyere elő, te leszel a leghitelesebb gorgó, rémes a sminked, ijedjenek meg tőled, és kérleld ezt a fiatalembert, hogy jöjjön közelebb, hízelegj neki, és döntse el ő, hogy kié legyen a mindent látó szem.

Csillagvirág, te maradj a helyeden, elég lesz a sziluetted is, csak kérleld rekedt-re torzított hangon te is, hogy tegyen igazságot, hogy te kaphasd meg a szemet.

Az inasnak is női hangot kell imitálnia, és ragaszkodjon ő is a szemhez, elvégre a legidősebb a gorgók között. Perszeusz, most vedd ki Csillagvirág tenyeréből a

szemet jelképező üveggolyót, a vénasszonyok szemét, és vess véget a vizzálynak. Mondd meg nekik, hogy sosem látnak többé.

Erre a bomlott vénasszonyok hangos jajgatásba kezdenek. Még egyszer megjelenik a trió árnyéka a vízen lebegve, ahogy kapaszkodnak a semmibe. Csak a visszhangok jönnek elhalkulva:

Add vissza a szemünket, teljesítjük minden kívánságodat, ha ideadod a szemünket.

Most ereszd ki a hangodat, Valentino, és kérdezd meg tőlük, hogyan jutsz el a nimfához, aki a szárnyas sarut, a varázstarisznyát és a láthatatlanná tévő sisakot őrzi.

Visszhangozza majd a víz a hangotokat, hogyan kaphatja meg ezeket a tárgyakat Perszeusz. Mondjátok egyszerre mind a hárman, hogy a nimfa az óriásfenyő odvában lakik. Gyerünk!

Valentino, ezután hajtsd az üvegszemet a vízbe, platty, a közönség pedig újra hallja a három gorgó marakodását, a csapkodást a távolban, ahogy egymást gypálják, de látni nem lát semmit ebből a közönség, mert Perszeusz hozza kifelé a fáklyát a vízből.

A gorgók nekivágnak a sötétségnek, és elsüllyednek a vízben. Eltűnnek a közönség szeme elől.

Perszeusz boldogan jön a fövényen. Azt mondtam, boldogan! És menj tovább, a nézők között be a fák közé, ahol már átvedlett a mi Pallasz Athénének nimfává, és csodálatos selyemruhában vár rád, a kezében tartja a szárnyas sarut, a varázstarisznyát és a láthatatlanná tévő sisakot.

A közönség persze ösztönösen követi a tekintetével a hőst, és most már hátat fordít a víznek.

Ettől olyan kivételes ez a helyszín, mert a mesebeli erdő összeér a sejtelmes fekete vízzel, ami igazából egy vízen úszó rét, és ebben a sávban előttünk olyan, mintha maga a tenger lenne, ahol a legtöbb mitológiai történet játszódik. A néző pedig benne ül a történetben, jobban átérzi, mintha egy színházban lenne. Érzi a vízcseppeket a bőrén, a lángokat a saját szemében.

Gyerünk, mondd a szöveget!

Vártalak, Perszeusz, itt van, neked adom a szárnyas sarut, a varázstarisznyát és a láthatatlanná tévő sisakot, vedd magadhoz, pattanj fel a Pegazusra és mentsd meg Andromédát.

Előbb Medúszát kell legyőznöm, mert ígéretet tettem Pallasz Athénének, hogy levágom a fejét, mondta Perszeusz.

Itt tartunk szünetet, tapsolt hármat a Mester, mert az jó, ha legalább egy szünet van előadás közben. Lesz időnk előkészíteni Androméda jelenetét. A királylányt a vízben egy cölöphöz kötözzük, és onnan tudja majd a közönség, hogy folytatjuk az előadást, mert elkezd sikoltozni. A lány meztelen, de persze a loboncos vendéghaj mindent eltakar. Kítették áldozatul Poszeidonnak, hogy ne pusztítsa el a várost. A pikkelyes, kígyótestű félisten a vízben él. A hajtó az egyik lóból egy drótszerkezettel és fehér krepp-papírral Pegazust, szárnyas lovat varázsol, az éjszakai fények között minden sokkal hihetőbbnek tűnik; ezen érkezik majd a fövényen Perszeusz, felveszi a szárnyas sarut, a varázstarisznyát és a láthatat-

lanná tévő sisakot, csillog-villog a fáklyafényben. Meg kell küzdenie a vízben a szörnyel, akit a hajtó alakít. Elég, ha bekeni magát sárral tetőtől talpig, már attól is éppen olyan undorító lesz, mint Poszeidon, és jöhet az iszapbirkózás. Androméda közben sikoltozik. Fáklyákkal van körülvéve, szinte csak őt látjuk a fekete víz közepén, hiszen érte folyik a küzdelem.

Csillagvirág kényelmetlenül érezte magát, és hirtelen kikelt magából:

És akkor mi lesz, ha hirtelen feltámad a szél, szétfújja a vendéghajam, és itt állok majd a cölöphöz kötözve anyaszült meztelenül, mint egy zászló.

A Mester csak legyintett:

Perszeusz, a dalia majd kiment – kiáltott a lányra fáradtan, ez már sok volt neki, patakozott róla a verejték, levette a szalmakalapját, lerogyott az egyik fűzfa árnyékába. A többiek már jól ismerték, tudták, hogy a kimerültségtől perceken belül elalszik. Óvatosan hagyták el a helyszínt, hogy ág se recsenjen a lábuk nyomán. Nekik is csak addig lehet nyugtuk, amíg a Mester szendereg.

Másnap hajnalban állatok gyűltek a harmatos tisztásra. Őzek, rókák, szarvasok, nyulak és vaddisznók. Csak lézengtek szaglászva, mint akik nem érzékelik a veszélyt. A lila berenkóc még ki sem bogozta összekuszálódott szirmai a szúrós örökzöld bokor csúcsán. A vadak csak nézték nagy szemekkel a kocsirúdon száradó ingeket, megszagolták a széthagyott díszleteket. A szarvas belebökött agancsával a kocsi szélén terpeszkedő fotel oldalába. Valentino döbbenten bámult, az inasnak az erkélyen földbe gyökerezett a lába, a díva pedig meg sem mert mozdulni a kanapén, a kockás pokrócot a fejére húzta.

Mi a fene történik itt, ordította a Mester.

Az állatok összenéztek, mintha így hozták volna egymás tudomására, hogy elég volt a kíváncsiszkodásból, a találkozónak vége. Úgy tűntek el pillanatok alatt, mintha csak álmodták volna őket.

Két nap telt el, kimerítő próbákkal.

Nem láttad az erdészt, kérdezte az inas. Elfogyott a kenyereünk, mi a fenét fogunk ebédelni.

A hajtó fent állt a töltésen, és körülnézett, mintha hintókat látott volna közeledni.

Úgy látom, nem hagynak bennünket éhen halni.

Gyere, ezt nézd meg: érkezik a közönség. Micsoda felhajtás, fonott nyelű ostorokkal, aranyzsinóros, libériás díszkocsisokkal.

Frissen suvickolt hintók sorakoztak egymás mögött a felhajtón. Mindegyik megvárta, amíg az előzőből kiszállnak, kipakolnak. A színes ruháktól tarka lett az erdő.

Fél óra sem telt bele, a Mester már ott fontoskodott az Őreg körül, aki fehér nyári öltönyben üldögélt az erkélyen bambusznád karosszékében. A Mester elmondta, hogy egy görög drámát visznek színre új értelmezésben, pazar, rézből készült kellékekkel, igazi hús-vér figurákkal. Mi vagyunk a Vándorok, a mi művészetünk nyomot hagy, amerre járunk.

Az Őreg csak enyhe bólogatásra méltatta, miközben belenyomkodta az üveg-tálba szivarjának maradékát. Megkocogtatta a jeget a poharában. Rövid, tömpe ujjai voltak, akár a szivarok.

Alkonyatkor a közönség elfoglalta helyét a fövényen. Az erdészlaktól a vízig keskeny, kanyargós ösvény vezetett a fák között, melyet este gyertyás kandeláberek világítottak meg. Az erdész sorra nyitogatta ki a kis üvegketrecekét, és megnyújtotta bennük a gyertyákat. Nem is volt ez olyan szokatlan, mert gyakran rendeztek itt a kánikulában éjszakai fürdőzést.

A veretes drámaszöveg olyan erős akusztikával visszhangzott az éjszaka rétjén, mintha a közönség egy amfiteátrumban ült volna. A hölgyek legyezőiket az arcuk elé kapták a meztelenség láttán, természetesen úgy, hogy a szemük azért ne maradjon le semmiről. Valentino persze képtelen volt végig úgy tartani a pajzsát, ahogyan kellett volna. Aztán hol a szöveget tévesztette el, hol a pajzsot ejtette le.

A gorgók minden várakozást felülmúltak, a nézők felálltak a farönkökről, hogy jobban lássanak. Éppen arra voltak kíváncsiak, amit az árnyékokkal el akartak takarni.

A nimfa jelenete következett. A díva a magasba emelte a fáklyát a feje fölé, hogy ezüst selyembe tekert alakjának domborulatait jól kiemeljék a fényviszonyok. A rivaldát akarta helyettesíteni. Amikor Perszeusz kijött a vízből, hogy felvegye a szárnyas sarut, a varázstarisznyát és a láthatatlanná tévő sisakot, már egyetlen villanással lángra lobbantotta a fáklya az évszázados fenyőfát. Gyantája pillanatok alatt eljuttatta a tüzet a legtávolabbi ágakra is. Amint a nimfa ijedtében elhajította fáklyát, és menekülni kezdett, a szétömlő spiritusztól a többi fa is lángra kapott.

A nyári forráság alaposan kiszárította a nádast, az aljnövényzetet. Úgy égett pillanatok alatt az egész part, mintha szalmakazlak sorakoztak volna rajta. Az ég felé hömpölygő tűz nagy robajjal vett a birtokába újabbnál újabb területeket, mérgesen kifehéredve, hogy hevét minél fenyegetőbben fitogtassa. A cölöpökön álló halászviskóban ismét felharsantak a gorgók, mintha csak folytatnák az előadást. A pörkölő tűz elől mindenki a vízbe menekült. Behátráltak a lápon át egészen a sásszigetig, onnan figyelték, hogy az ösvény mentén egy vékony fürge láng hogyan tekeredik előre, mint sikló a vízen, feltartóztathatatlanul az erdészlak felé.